

การถวายผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
Kathin Robe Offering Ceremony offered from Somdet Phra
Ariyawongsakatayanana Somdej Phra Sangharaja Sakon Maha Sanghapharinayok to
Surindra Rajabhat University

พิพัฒน์ วิถี^{1*}, พีรวัส อินทวิ¹, วิโรจน์ ทองปลิว² และ ศนิท บาศรี²
Phiphat Vithee^{1*}, Peerawas Intawee¹, Wirote Thongplew², and Sanit Barsri²

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์¹
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์²
Office of Arts and Culture, Surindra Rajabhat University¹
Faculty of Humanities and Social Sciences, Surindra Rajabhat University²

*Corresponding author, e-mail: phiphat.withee@gmail.com

วันที่รับบทความ: 10 เมษายน 2567; วันที่แก้ไขบทความ: 19 กรกฎาคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ: 23 กรกฎาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสนับสนุน และอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีการทอดกฐิน ซึ่งเป็นหน้าที่ของชาวพุทธพร้อมนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง และเพื่อศึกษาระดับการรับรู้การถวายผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ใช้วิธีการดำเนินการวิจัยแบบผสมผสาน ดำเนินการตั้งแต่เดือนกันยายน ถึง เดือนพฤศจิกายน 2566 ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า มีบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์และประชาชนทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรม และมีผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 116 คน ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจในโครงการถวายผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดพยุงสุข (อภีรักษ์สุวรรณาราม) ตำบลโซคณาสาม อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมตอบถูก จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 57.76 และผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้การถวายผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดพยุงสุข (อภีรักษ์สุวรรณาราม) ตำบล โซคณาสาม อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมมีการรับรู้อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.47) ทั้งนี้ผลการดำเนินงานครั้งนี้ได้สร้างแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับการจัดกิจกรรมและเป็นแนวทางสำหรับการนำไปใช้และสามารถบูรณาการร่วมกับกิจกรรมอื่นที่มีลักษณะเดียวกันได้

คำสำคัญ: การทอดถวาย ผ้าพระกฐิน สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

Abstract

This research aims to promote, support and preserve the cultural tradition of offering Kathin ceremony. This is the duty of Buddhists to apply Dhamma principles to their daily lives appropriately

and correctly and to study the level of satisfaction with the implementation of the Kathin ceremony offered by Somdet Phra Ariyawongsakatayanana. The research used a mixed method. It had been operated since September to November 2023. Basic statistics to analyze data were used. The research results found that personnel of Surindra Rajabhat University and the general public participating in the activity and 116 people responded to the assessment. Results of the analysis of the level of knowledge and understanding in the Kathin ceremony which is offered by Somdej Phra Ariyawongsakatayanana. Somdej Phra Sangharaja Sakon Maha Sangkhaparinayok at Phayuang Suk Temple (Aphirak Sukwanaram), Chokna Sam Sub-district, Prasat district, Surin Province. Overall, 67 people answered correctly, accounting for 57.76 percentage, and the results of the analysis of the level of satisfaction with the implementation of the Kathin ceremony offered by Somdet Phra Ariyawongsakatayanana. Somdej Phra Sangharaja Sakon Maha Sangkhaparinayok at Phayuang Suk Temple (Aphirak Sukwanaram), Chokna Sam Subdistrict, Prasat District, Surin Province. Overall, satisfaction was at the high level (Mean 4.47). The results of this work have created good guidelines for organizing activities and are guidelines for use and can be integrated with other activities of the same nature.

Keywords: Offering, Kathin Ceremony, Somdet Phra Sangharaja Sakon Maha Sanghaparinayok

บทนำ

การทอดกฐินเป็นกาลนาน พระวินัยกำหนดกาลไว้ตั้งแต่แรม 1 ค่ำ เดือน 11 ถึงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 การทอดกฐินแบ่งเป็นกฐินหลวงและกฐินราษฎร์ ซึ่งการทำบุญกฐินเป็นพิธีกรรมสำคัญอย่างหนึ่งของพระพุทธศาสนาที่จะขึ้นหลังจากวันออกพรรษาเป็นต้นไป การทำบุญกฐินจะเกิดจากความร่วมมือของวัดและชุมชนมาร่วมทำบุญ ทำทาน มาร่วมจัดงานสร้างความสามัคคีของผู้คนในชุมชน (ศิลาชัย พัดโบก และ ประดิพัทธ์ เลิศรุจิดำรงกุล, 2565 : 134 - 135) การจองเป็นเจ้าของกฐิน เป็นการแสดงความตั้งใจที่จะเป็นเจ้าภาพ หรือเป็นประธานงานกฐิน อย่างไรก็ตามงานกฐินเป็นงานที่จะต้องอาศัยความสามัคคีของคนในชุมชนกับวัด ซึ่งเจ้าภาพอาจจะไม่ได้อยู่ในชุมชน แต่ทุกคนต้องร่วมแรงร่วมใจในการจัดงานกฐินให้สำเร็จ (จันทร์ แสงสุวรรณาว, 2561 : 68 - 69)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ เป็นสถาบันการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีพันธกิจสำคัญในการ ทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม วัดเป็นศาสนสถานที่พุทธศาสนิกชนใช้ในการประกอบพิธีกรรมทางด้านศาสนา และเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวพุทธตลอดมา และเนื่องในโอกาสพระชนมายุ 8 รอบ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงประทานผ้าพระกฐินให้มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์นำไปทอดถวาย ณ วัดพยุข (อภิรักษ์สุข วาราม) ตำบลโคกนาสาม อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ระหว่างวันที่ 17 – 18 เดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช 2566 เพื่อให้นักศึกษา คณาจารย์ บุคลากรภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ได้ และพุทธศาสนิกชนทั่วไปที่มีจิตศรัทธา ร่วมอนุรักษประเพณีอันดีงาม ทางพระพุทธศาสนา อีกทั้งยังเป็นส่วนหนึ่งในการสืบสานศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณี ให้คงอยู่ และยั่งยืน

ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงได้ส่งเสริมสนับสนุนและอนุรักษ์วัฒนธรรมผ่านประเพณีการทอดกฐินของ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ โดยมหาวิทยาลัยได้ขอรับผ้าพระกฐินจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระ

พระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โดยมุ่งหวังในประเพณีครั้งนี้เป็นหน้าที่ของชาวพุทธพร้อมและสามารถนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง รวมไปถึงการทำนุบำรุงกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาในท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ให้จรรโลงไว้คงอยู่และสืบต่ออายุพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อส่งเสริมสนับสนุน และอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีการทอดกฐิน ซึ่งเป็นหน้าที่ของชาวพุทธพร้อมนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง
2. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้การถวายผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย/กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงคุณภาพในการสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ กำหนดกลุ่มเป้าหมาย คือ คณาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ พุทธศาสนิกชนทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรม ทอดกฐินสามัคคี จำนวน 300 คน พุทธศาสนิกชนทั่วไปที่ได้ร่วมบริจาคปัจจัยเป็นองค์กฐินประมาณ จำนวน 1,000 คน

การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ คณาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ พุทธศาสนิกชนทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรมทอดกฐินสามัคคี จำนวน 116 คน ได้มาโดยวิธีเลือกแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 แผนการดำเนินงานการถวายผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

2.2 แบบสอบถามการรับรู้การถวายผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมจากการสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ผู้ร่วมดำเนินงาน และประเมินจากความสำเร็จของการดำเนินงาน และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างหลังจากที่กิจกรรมสำเร็จลงแล้ว โดยการส่งแบบสอบถามออนไลน์ไปยังกลุ่มตัวอย่าง และรวบรวมข้อมูลภายใน 2 สัปดาห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการรับรู้ ดังนี้ ระดับมากที่สุด คือ 5 คะแนน ระดับมาก คือ 4 คะแนน ระดับปานกลาง คือ 3 คะแนน ระดับน้อย คือ 2 คะแนน และระดับน้อยที่สุด คือ 1 คะแนน หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลแล้วดำเนินการแปลผล โดยเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 103) ดังนี้ คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 คือ ระดับการรับรู้มากที่สุด คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 คือ ระดับการรับรู้มาก คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 คือ ระดับการรับรู้ปานกลาง คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 คือ ระดับการรับรู้น้อย และคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 คือ ระดับการรับรู้น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการส่งเสริมสนับสนุน และอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีการทอดกฐิน ซึ่งเป็นหน้าที่ของชาวพุทธ พร้อมนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง

ผลการดำเนินงานวิจัยนี้ มีหน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการร่วมโครงการถวายผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดพยุสุข (อภิกษุขวนาราม) ตำบลโชคนาสาม อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์มีหน่วยงานภายใต้สังกัดจำนวน 6 คณะ คือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และหน่วยงานสนับสนุน จำนวน 5 หน่วยงาน คือ สำนักงานอธิการบดี สำนักศิลปะและวัฒนธรรม สำนักวิชาการและงานทะเบียน สถาบันวิจัยและพัฒนา สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และกองพัฒนานักศึกษา ได้ร่วมบริจาคและตั้งต้นเงินบริวารกฐิน โดยมหาวิทยาลัยได้เปิดบัญชีธนาคารเพื่อรับบริจาคของธนาคารกรุงเทพสาขามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ชื่อบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ (บุญกฐิน) เลขที่บัญชีธนาคาร 6440597349 และมหาวิทยาลัยยังได้จัดทำหนังสือเชิญร่วมบุญครั้งนี้ ดังนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ จำนวน 38 แห่ง และมหาวิทยาลัยในจังหวัดสุรินทร์ทุกมหาวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาเขต 1 2 และ 3 จังหวัดสุรินทร์ พร้อมทั้งโรงเรียนในสังกัดทุกโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จังหวัดสุรินทร์ พร้อมทั้งโรงเรียนในสังกัดทุกโรง โรงเรียนข้าวมังกรทอง 999 ศรีธาสายบุญต่าง ๆ ที่ทางวัดได้ขอให้นำหนังสือไปแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์บอกบุญ หน่วยงานสนับสนุนกิจกรรมด้านการจัดทำโรงทาน สำหรับการดำเนินงานของโครงการถวายผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนโรงทาน นอกจากนั้นยังมีหน่วยงานที่สนับสนุนจัดทำโรงทานในงานทอดกฐินสามัคคี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ปี 2566 จำนวน 18 โรงทาน ซึ่งผลการดำเนินงานของโครงการ

ดังกล่าวได้รวบรวมยอดเงินบริจาคเป็นบริวารผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดพยุหสุม (อภีรักษ์สุขวนาราม) ตำบลโคกนาสาม อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์และได้นำถวายพระครูอภีรักษ์ธีรคุณ เจ้าอาวาสวัดพยุหสุม (อภีรักษ์สุขวนาราม) จำนวน 835,022.75 บาท (แปดแสนสามหมื่นห้าพันยี่สิบสองบาทเจ็ดสิบห้าสตางค์) ซึ่งผู้บริจาคเงินจะได้รับใบอนุโมทนาบัตรเพื่อใช้ในการลดหย่อนภาษีเงินได้อีกด้วย บรรยายภาพการดำเนินงานดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 การประกอบพิธีถวายผ้าพระกฐิน ณ อุโบสถวัดพยุหสุม
ที่มา: สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ (2566)

จากการส่งเสริมสนับสนุน และอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีการทอดกฐินทำให้ได้องค์ความรู้ใหม่ได้ถอดบทเรียนที่สำคัญและนำมาเป็นแนวปฏิบัติที่ดีได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แผนการดำเนินงานของหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ที่	รายละเอียด	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1	งานภาพรวมของทุกหน่วยงาน 1. แจกจำนวนผู้ที่เข้าร่วม (ผู้บริหาร บุคลากร และนักศึกษา)	ทุกคณะ ศูนย์ สำนัก ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
2	งานอาคารสถานที่ 1. จัดตกแต่งสถานที่ องค์กฐิน ณ หอประชุมมหาวิทยาลัย และที่วัด 2. จัดเก้าอี้ จำนวน 500 ตัว และโต๊ะ จำนวน 20 ตัว (สำหรับจัดทำโรงทาน) 3. ดูแลความสะอาด บริเวณจัดงาน	งานสวัสดิการ งานกองกลาง งานภูมิทัศน์ งานอาคารสถานที่

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	รายละเอียด	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
3	งานประชาสัมพันธ์ 1. ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผ่านสื่อออนไลน์ และสื่อทุกช่องทาง ภาพรวมของมหาวิทยาลัยฯ 2. บันทึกภาพกิจกรรม ทั้งภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว ณ หอประชุมและที่วัด 3. เผยแพร่ภาพออนไลน์ขณะจัดกิจกรรม บนแพลตฟอร์มต่างๆ	งานเทคโนโลยีสารสนเทศ งานประชาสัมพันธ์
4	งานจัดรูปแบบขบวนแห่ และการแสดง 1. ดูแล และจัดรูปแบบขบวนแห่ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย และเกิดความสุขงาม วันที่ 17 ต.ค. 2566 ณ มหาวิทยาลัยฯ และวันที่ 18 ต.ค. 2566 ณ วัดพยุงสุข 2. จัดการแสดงดนตรี และนาฏศิลป์ ตลอดกิจกรรม 3. ประสานงานกับสาขาคันตริ และการแสดงประกอบขบวนแห่ ในวันที่ 17 - 18 ต.ค. 2566 4. ดูแล ควบคุม การจราจร เส้นทางขบวนแห่	คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ งานฝ่ายรักษาความ ปลอดภัย
5	งานประเมินผลโครงการ/กิจกรรม ในภาพรวม 1. ดำเนินการจัดรูปแบบการประเมินโครงการ/ กิจกรรม ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 2. สรุปผลประเมินโดยยึดเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และส่งผลการประเมินมายังสำนักศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อสรุปผลการดำเนินโครงการในภาพรวมของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ 3. จัดทำเกียรติบัตร ในรูปแบบออนไลน์	สถาบันวิจัยและพัฒนา
6	งานกิจกรรมนักศึกษา และอนามัย 1. นำนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม และลงทะเบียนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม ในวันที่ 17 - 18 ต.ค. 2566 ทั้งที่มหาวิทยาลัย และที่วัดพยุงสุข 2. จัดบุคลากรดูแลประจำจุด และขบวนแห่ ทั้งที่มหาวิทยาลัย และที่วัดพยุงสุข	กองพัฒนานักศึกษา งานอนามัย
7	ฝ่ายสวัสดิการ 1. จัดเตรียมเครื่องดื่มและอาหารว่าง สำหรับผู้บริหาร และแขกผู้มีเกียรติ ที่มาร่วมงาน 2. จัดเตรียมน้ำดื่มสำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม	งานสวัสดิการ สำนักงานอธิการบดี
8	ฝ่ายดูแลแขกผู้มีเกียรติ 1. ต้อนรับแขกผู้มีเกียรติ และผู้ทรงคุณวุฒิ เข้าประจำที่นั่ง 2. จัดลำดับที่นั่งสำหรับผู้บริหาร และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มาร่วมในงาน	คณะวิทยาการจัดการ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	รายละเอียด	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
9	ฝ่ายเอกสาร และรับลงทะเบียน 1. รับลงทะเบียน ผู้ที่มาร่วมงาน 2. จัดทำ พร้อมดำเนินการจัดส่ง หนังสือราชการเชิญแขกผู้มีเกียรติมาร่วมงาน เช่น กรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยฯ รวมไปถึงหัวหน้าส่วนราชการภายในจังหวัดสุรินทร์ 3. จัดทำ พร้อมดำเนินการจัดส่ง หนังสือราชการ ขอเชิญร่วมทำบุญ	งานธุรการและงาน เลขานุการ มหาวิทยาลัย ราชภัฏสุรินทร์
10	งานการเงิน และบัญชี 1. ตรวจสอบบัญชี และสรุปยอดบัญชีในการร่วมทำบุญ 2. ให้คำปรึกษา ควบคุม และดูแลการเบิกจ่ายงบประมาณในโครงการให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ	กองคลัง
11	งานยานพาหนะ 1. ขนวัสดุอุปกรณ์เพื่อจัดสถานที่ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัย และวัดพยุขสุ 2. จัดยานพาหนะในการ รับ-ส่งพระ 3. รับ - ส่ง ผู้บริหาร คณาจารย์ นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ไปยังวัดพยุขสุ อ.ปราสาท จ.สุรินทร์	งานยานพาหนะ
12	งานเลขานุการ และพิธีการ 1. จัดเตรียมพิธีกร พร้อมลำดับขั้นตอนพิธีการต่างๆ ให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณี 2. จัดทำโครงการ คำสั่ง กำหนดการ 3. ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการ ทุกฝ่าย 4. สรุปผลการดำเนินโครงการ 5. ประสานงานทุกฝ่ายให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย 6. ดำเนินการเบิกจ่าย ให้เป็นไปตามระเบียบ ทางราชการ	สำนักศิลปะและวัฒนธรรม

นอกจากนี้จากผลการดำเนินงานสามารถออกแบบขบวนแห่ผ้าพระกฐินประทาน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การออกแบบขบวนแห่ผ้าพระกฐินประทาน

ที่	รายการประกอบขบวนแห่	หมายเหตุ
1	เจ้าพนักงานกวาดถนน 2 คน มีอุปกรณ์คือไม้กวาดทางมะพร้าว 2 ด้าม	ปิดกวาดถนนหน้าขบวน จำนวน 2 คน
2	ป้ายมหาวิทยาลัย (สำนักศิลปะและวัฒนธรรม จัดหาป้าย)	คนถือป้าย จำนวน 2 คน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ที่	รายการประกอบขบวนแห่	หมายเหตุ
3	นางรำ	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
4	แถวที่ 1 รูปสมเด็จพระสังฆราช จำนวน 1 คน พุ่มเงินพุ่มทอง (ยืนข้างซ้าย-ขวา) จำนวน 2 คน แถวที่ 2 ธงชาติ ธงศาสนา (ธรรมจักร) และธงประจำพระองค์ จำนวน 3 คน	สำนักศิลปะและวัฒนธรรม จัดหาอุปกรณ์ให้
5	ผ้าพระกฐินประทาน แถวที่ 1 ผ้าพระกฐิน พร้อมเจ้าหน้าที่ประกอบฉัตร จำนวน 2 คน แถวที่ 2 ผ้าไตรรอง (2 ผืน) บาตร ตาลปัตร จำนวน 4 คน แถวที่ 3 เทียนปาฏิโมกข์ ผ้าห่มพระประธาน จำนวน 2 คน และธงจระเข้ ธงตะขาบ ธงเต่า และธงมัจฉา ยืนประกบข้างผ้าไตรพระกฐิน (ริมขบวนซ้าย-ขวา)	สิ่งที่ต้องนำเข้าอุโบสถหลังจากแห่รอบ อุโบสถครบ 3 รอบ 1. ผ้าพระกฐิน 2. ผ้าไตรรอง 2 ผืน 3. บาตร 4. ตาลปัตร 5. เทียนปาฏิโมกข์ 6. ผ้าห่มพระประธาน 7. ไทยธรรม 9 ชุด 8. บริวารอื่น ๆ ทีมมหาวิทยาลัยจัดหาและเตรียมไว้ประมาณ 10 รายการ ส่วนรายการอื่น ๆ ที่แห่รอบอุโบสถเป็นผ้าป่าทางกฐิน ให้นำไปตั้งที่ศาลาการเปรียญ

งานวิจัยนี้ได้ค้นพบหลักธรรมที่ปรากฏในการถวายผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายกของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ดังนี้

1. ปรีชาธรรมจากบริวารกฐิน ได้แก่ ธงกฐินทั้ง 4 คือ จระเข้ นางมัจฉา ตะขาบ และเต่า ซึ่งเป็นปรีชาธรรมของคนโบราณได้ให้ความหมายสื่อสัญลักษณ์ดังนี้ 1) จระเข้ หมายถึง ความโลภ โดยที่จระเข้ปากใหญ่ กินไม่อิ่ม เมื่อได้คาบสิ่งใดไว้จะกลืนทั้งสิ้น การคาบดอกบัวเปรียบเสมือนการละความโลภ ด้วยมีพระธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว อีกนัยหนึ่งเป็นตำราที่กล่าวว่าเศรษฐีตระหนี่ตายไปเกิดเป็นจระเข้เผ้าสมบัติ ต่อมาญาติได้เอาสมบัติที่เศรษฐีฝังไว้มาทำบุญกฐิน แต่จระเข้ไม่สามารถเอาไปด้วยได้จึงให้คนเขียนรูปจำลองตัวเองไป อาบสังสัสนันทำให้ไปเกิดเป็นดาวจระเข้ 2) ตะขาบ หมายถึง ความโกรธ อุปมาพิษของตะขาบเหมือนความโกรธที่แผดเผาจิตใจ อีกนัยหนึ่งกล่าวว่าเดือนสิบสองอากาศจะแห้ง อันเป็นช่วงบุญกฐินพอดี ตะขาบจะออกมาจากที่อยู่เดิม เพื่อหาที่อยู่ใหม่ เสมือนการออกมาร่วมอนุโมทนาบุญ 3) นางมัจฉา หมายถึง ความหลง หากตัดความหลงได้จะพบความสงบแห่งจิตใจ ประดุจนางมัจฉาที่นอนดกบัวอนุโมทนา อีกประการหนึ่ง ช่วงฤดูกฐิน ปลาจะกลับสู่แหล่งน้ำที่เคยจากมา เสมือนคนหนุ่มสาวผู้ไม่มีโอกาสทำงานเพราะมัวแต่ทำกิจอื่น และ 4) เต่า หมายถึง สติ (การระวังรักษาอายตนะทั้ง 6 ดุจเต่าที่หอด้วยวะซ่อนใน

กระตอง) และเต่าเป็นสัตว์มีอายุยืนแต่เคลื่อนไหวช้า เหมือนคนแก่ที่ไม่มีกำลังจะมาทอดกฐินที่วัด ให้เร่งประกอบความดีตั้งแต่เป็นหนุ่มสาว

2. หลักธรรมกฐินเป็นบทฝึกวิถีชีวิตประชาธิปไตยบนฐานแห่งการให้และการร่วมมือ กฐินเป็นเรื่องของกิจหน้าที่ของพระสงฆ์ที่เป็นส่วนรวม เรียกว่า เป็นการพิสูจน์ความสามัคคีและการแสดงน้ำใจต่อกัน เป็นการผูกใจกันไว้ ต่อจากนี้ก็จะแยกย้ายกันไป แต่ก่อนจะไปก็ได้แสดงน้ำใจต่อกันไว้อย่างดี มีความพร้อมเพรียง สามัคคีกัน กฐินเป็นกิจกรรมของสังคมประชาธิปไตย การกรณากฐิน ซึ่งเป็นแกนของกฐินนั้น บังคับถึงความหมายนี้ และในกิจกรรมประชาธิปไตยนี้ ท่านเน้นความหมายที่สำคัญๆ คือ ความมีส่วนร่วม ที่มีลักษณะเป็นความร่วมมือ ความร่วมมือนี้เป็นไปด้วยความสามัคคี พร้อมเพรียง ร่วมแรงร่วมใจกัน และความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจนั้น แสดงออกในการให้และการกระทำเพื่อผู้อื่น

ผลการศึกษาการรับรู้การถวายผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 116 คน พบว่า จำแนกด้านเพศผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 69.83 เป็นเพศชาย จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 30.17 โดยมีสังกัดหน่วยงานผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่สังกัดหน่วยงานสำนักงานอธิการบดี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 31.03 รองลงมาตามลำดับ ดังนี้ คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 12.07 คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 11.21 คณะเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 9.48 บุคคลทั่วไป จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 9.48 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 6.03 คณะครุศาสตร์ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 6.03 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.17 สถาบันวิจัยและพัฒนา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.59 สำนักศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.59 สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.86 และนักศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.86

ผลการวิเคราะห์ระดับพึงพอใจต่อการถวายผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดพยุงสุข (อภีรักษ์สุขวนาราม) ตำบลโคกนาสาม อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมตอบถูก จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 57.76 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ข้อ 3 วัดที่มีพระสงฆ์ที่อยู่จำพรรษาครบไตรมาส (3 เดือน) จำนวน 5 รูปขึ้นไป นั้นสามารถรับผ้ากฐินได้กี่ครั้ง ตอบถูก จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 84.48 รองลงมา ข้อ 1 คำว่า “กฐิน” มีความหมายสอดคล้องกับข้อใดมากที่สุด และ ข้อ 5 ข้อใดกล่าวถึงช่วงเวลาที่มีพระบรมพุทธานุญาตให้พระสงฆ์แสวงหาผ้ากฐินได้ ตอบถูกจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 60.34 ข้อ 2 กระทำบุญที่ชื่อว่า ถอดถวายผ้ากฐิน นั้นกำหนดให้พระสงฆ์ประกอบกิจกฐินให้แล้วเสร็จภายในกี่วัน ตอบถูกจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 55.17 และข้อ 4 กิจกรรมในข้อใดที่ไม่จัดอยู่ในกฐินัตถการกิจหรือการกรณากฐิน ตอบถูกจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 28.45 และผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้การถวายผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดพยุงสุข (อภีรักษ์สุขวนาราม) ตำบลโคกนาสาม อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.65)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ได้ดำเนินการจัดโครงการครั้งนี้มีผลการวิจัยพบว่า มีบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์และประชาชนทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรมและมีผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 116 คน ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจในโครงการถวายผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดพยุงสุข (อภิรักษ์สุวนาราม) ตำบลโซคนาสาม อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมตอบถูก จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 57.76 และผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้การถวายผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดพยุงสุข (อภิรักษ์สุวนาราม) ตำบล โซคนาสาม อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมมีการรับรู้อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.47) ทั้งนี้ผลการดำเนินงานครั้งนี้ได้สร้างแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับการจัดกิจกรรมและเป็นแนวทางสำหรับการนำไปใช้และสามารถบูรณาการร่วมกับกิจกรรมอื่นที่มีลักษณะเดียวกันได้ และในการนี้ยังค้นพบหลักธรรมที่ปรากฏในการถวายผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จากปริศนาธรรมจากบริวารกฐิน ได้แก่ ธงกฐินทั้ง 4 คือ จระเข้ นางมัจฉา ตะขาบ และเต่า และหลักธรรมกฐินเป็นบทฝึกวิถีชีวิตประชาธิปไตยบนฐานแห่งการให้และการร่วมมืออีกด้วย

2. อภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า มหาวิทยาลัยได้รับผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เพื่อนำไปทอดถวาย ณ วัดพยุงสุข (อภิรักษ์สุวนาราม) ตำบลโซคนาสาม อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ การจัดกิจกรรมครั้งนี้มีบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ หน่วยงานราชการ ห้างร้านพานิชย์ และประชาชนทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรมจำนวนมาก ส่งผลให้มียอดการบริจาคบริวารกฐิน จำนวน 835,022.75 บาท (แปดแสนสามหมื่นห้าพันยี่สิบสองบาทเจ็ดสิบห้าสตางค์) ซึ่งผู้บริจาคเงินจะได้รับใบอนุโมทนาบัตรเพื่อใช้ในการลดหย่อนภาษีเงินได้ ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวความคิดของสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ปยุตโต) (2563 : 1-2) โดยกล่าวไว้ว่าพระพุทธานุญาตที่เรียกว่าเป็นพุทธบัญญัติในเรื่องกฐินในกฐินชั้นธกะแห่งพระวินัยปิฎก กฐินตามพระพุทธานุญาตนี้เป็นสังฆกรรมสำหรับภิกษุอย่าง น้อย 5 รูป ซึ่งได้จำพรรษาอยู่ในวัดเดียวกัน โดยภิกษุ 4 รูปเป็นสงฆ์ผู้มอบให้ผ้ากฐิน และภิกษุ 1 รูปเป็นผู้ได้รับผ้ากฐินที่สงฆ์มอบให้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพระสมุห์สุรพล สุทธิญาโณ (ดอนเตาเหล็ก) (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง พลวัตประเพณีการทำบุญกฐินของชาวภูไทในตำบลบุงเลิศ อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การทำบุญกฐินในพระพุทธศาสนา พบว่า การทำบุญกฐินนั้นถือว่าเป็นบุญเฉพาะกาล เพราะเป็นบุญที่สามารถทำได้ในช่วงเวลาที่มีเวลากำหนดเพียงแค่ 1 เดือน โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1. จุลกฐิน 2. มหากฐิน ถ้าเลยช่วงเวลานั้นไปก็จะไม่ใช้การทำบุญกฐินอีกต่อไปซึ่งวิธีการทำบุญกฐิน มีขั้นตอน คือ จองกฐิน การตั้งองค์กฐิน นำกฐินไปทอด การถวายกฐิน การกรานกฐิน เป็นต้น การทำบุญกฐินในปัจจุบันจะเป็นการทำบุญกฐินแบบมีเจ้าภาพมาถวายซึ่งองค์กฐินจะเน้นไปทางด้านการศึกษาตามร้านค้ามากกว่าจัดทำกันเองและเน้นปัจจัยที่จะนำมาถวายมากกว่าผ้ากฐิน พลวัตประเพณีการทำบุญกฐินชาวภูไท ตำบลบุงเลิศ อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด แบ่งออกเป็น 7 ด้าน คือ พลวัตด้านเศรษฐกิจ พลวัตด้านสังคม พลวัตด้านวัฒนธรรมประเพณีพลวัตด้านสภาพแวดล้อม พลวัตด้านวัตถุ ทาน พลวัตด้านระยะเวลา และพลวัตด้านเทคโนโลยี ทั้งนี้ภายในวัดพยุงสุข (อภิรักษ์สุวนาราม) ตำบลโซคนาสาม อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษาถาวรไตรมาส จำนวน 8 รูป การประกอบพิธีกรรมจึงสอดคล้องกับพุทธบัญญัติที่ทรงมีพระพุทธานุญาตให้รับผ้ากฐินได้ อีกทั้งยังส่งผลให้พระภิกษุสงฆ์ที่อยู่จำพรรษาดำรงกันยังได้รับอานิสงส์ ทั้ง 5 ประการ คือ ภิกษุสามารถเดินทางกลับบ้านได้โดยไม่ต้องบอกพระอุปัชฌาย์ หรือเจ้าอาวาสก่อน ภิกษุ

จากริกไปโดยไม่ต้องนำจิ๋วไปครอบสำหรับ ฉันทอาหารเป็นคณะโภชนได้ เก็บจิ๋วไว้ได้ตามปรารถนา และภิกษุที่ไม่ได้รับผ้ากฐิน สามารถแสวงหาผ้าเพื่อมาแทนของเก่าที่ชำรุดได้ ภายในระยะเวลา 4 เดือน ตลอดฤดูหนาว พุทธศาสนิกชนที่เข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ย่อมได้รับอานิสงส์เช่นเดียวกันโดยมีความเชื่อว่าผู้ทอดกฐินหรือญาติโยมก็จะได้รับอานิสงส์ 5 ประการ คือ ทำให้มีอายุยืนยาว ทำให้บริบูรณ์ด้วยทรัพย์ จะไม่ถูกวางยาพิษให้เป็นอันตรายถึงชีวิต ทรัพย์สมบัติจะไม่เป็นอันตรายด้วยโจรภัยหรืออัคคีภัย และจะได้เป็นเอตทัคคะในอนาคต

จากวัตถุประสงค์ที่ 2 มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 116 คน ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจในการถวายผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดพยุข (อภิรักษ์สุวนาราม) ตำบลโคกนาสาม อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมตอบถูก จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 57.76 และผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้การถวายผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดพยุข (อภิรักษ์สุวนาราม) ตำบลโคกนาสาม อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมมีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.65) ทั้งนี้ผลการดำเนินงานครั้งนี้ได้สร้างแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับการจัดกิจกรรมและเป็นแนวทางสำหรับการนำไปใช้และสามารถบูรณาการร่วมกับกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีลักษณะเดียวกันได้ สอดคล้องกับการวิจัยของศิลาชัย พัดโบก และ ประดิพัทธ์ เลิศรุจิดำรงกุล (2565 : 133 - 134) พบว่าการสร้างองค์ความรู้ มิติทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ในการทำพิธีกรรม “กฐิน” สามารถนำไปสู่แนวทางการออกแบบให้สอดคล้องเข้าถึง คนกับวัฒนธรรมต่างๆได้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุมาศ ทองสุขศรี (2560 : 23 - 24) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักศึกษาและบุคลากรที่มีต่อการจัดงานกฐินพระราชทานของมหาวิทยาลัยมหิดล พบว่ามีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านพิธีการ ด้านการบริจาคเงินทำบุญ ด้านประชาสัมพันธ์ด้านการต้อนรับและสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านสถานที่และยานพาหนะ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

1.1 สามารถนำรูปแบบการดำเนินงานการถวายผ้าพระกฐินประทานจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดพยุข (อภิรักษ์สุวนาราม) ไปประยุกต์ใช้ในงานประเพณีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามภารกิจด้านศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย

1.2 สามารถบูรณาการงานด้านศิลปวัฒนธรรม กับการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาสังคมบริบทที่เป็นพหุสังคม ความหลากหลายของสังคม พลวัตการสร้างกิจกรรมสำหรับการจัดงานประเพณีที่เกี่ยวข้องประกอบความเห็นให้เกิดองค์ความรู้ที่รอบด้าน

2.2 ควรมีการศึกษาประเพณีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามอัตลักษณ์สองคลองสี่เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องบนฐานความเชื่อวัฒนธรรมชาวไทยพุทธ

เอกสารอ้างอิง

จันทร์ แสงสุวรรณว. (2561). สามัคคีธรรม ในงานบุญกฐิน. วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร, 1(1), 67 - 79.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น. 228 หน้า.

- พระสมุทรสุรพล สุทธิญาโณ (ดอนเตาเหล็ก). (2562). **พลวัตประเพณีการทำบุญกฐินของชาวภูไทในตำบลบุ่งเลิศ อำเภอมะยงวิ จังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์. พุทธศาสนมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ภาณุมาศ ทองสุขศรี. (2560). การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักศึกษาและบุคลากร ที่มีต่อการจัดงานกฐินพระราชทานของมหาวิทยาลัยมหิดล. **วารสาร Mahidol R2R e-Journal**, 4(1), 23 – 42.
- ศิลาชัย พัดโบก และ ประดิพัทธ์ เลิศรุจิดำรงกุล. (2565). การศึกษารูปลักษณะทางสัญลักษณ์ในพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาสู่การสื่อความหมายและการแปรรูปใหม่เพื่อสร้าง มิติทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา. **วารสาร มจร พุทธศาสตร์ปริทรรศน์**, 6(3), 133 – 153.
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ปยุตฺโต). (2563). **กฐินพระองค์เดียว**. นครปฐม : วัดญาณเวศกวัน.
- สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. (2566). **การประกอบพิธีถวายผ้าพระกฐิน ณ อุโบสถวัดพยุงสุข** [ภาพถ่าย]. 18 พฤศจิกายน 2566. สุรินทร์ : วัดบ้านพยุงสุข ตำบลโคกนาสาม อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสุรินทร์.